

ATASSUT

UKA 2016/93

Steen Lynge

11. 10. 2016

Kalaallit Nunaata inuiaqatigiillu kalaallit amerikamiut Kalaallit Nunaanni sakkutooqarnerat annertunerpaamik pissarsiaqaatigalugulu iluaqutigisinnaanera qulakkeerniarlugu ataatsimoorussamik danskit/kalaallillu USA-mik isumaqatiginninniarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut. Naalakkersuisut Illersornissamut Isumaqatigiissut 1951-imeersoq tamatumalu kingorna tapiliunneqartut naapertorlugit USA-p Nunatsinni suliaqartarnerini nunatsinnut erseqqissunik iluaqutaanissaa suli sulissutigissavaat , tassunga ilanngullugu amerikamiut sakkutooqarfikui sanaartukkallu allat qimaannarneqarnikut pillugit avatangiisitigut akisussaaffiup paatsuugassaangitsumik inissinneqarnissaa, pisariaqarpallu tapiliussamik nutaamik isumaqatigiinninniarnermik imaluunniit Illersornissamut Isumaqatigiissutip 1951-imeersup isumaqatiginninniutigineqaqqinnissaanik piumasaqaateqarlutik.

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermet Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq

Atassut-ip partiitut liberaaliusutut pingaartitaraa, suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi peqataasut illuatungeriillutik tamarmik suleqatigiinnerup pitsaasumik pissarsiaqarfialugu inisisimasarnissaat. Taamaammat aamma soorunami tamanna sutigut tamatigut suleqatigiinnermi iluaquteqartarnerup nunatsinnut atuutsinneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Aamma nunatsinni nunaminerntat nunanit allanit iluaqutigineqaraangata.

Atassut-mit USA nunatsinnut ikinngutaanera suleqatigineralu pingaartitararput. USA-p sorsunnersuarmi kingullermi nunatta illersorneqarnera aammalu pilersornera isugisimavaa. Taamanimi Danmark pilersuinissami illersuinissamillu pisinnaajunnaarsimavoq.

Nunatta siunissami aningasaqarnikkut politikkikkullu namminiilivinnissaq kissaatigaa, taamaalinikkullu nunatta isumaqatigiinninniarnermut pisinnaatitaaffiit - nunatsinnut iluaqutaasussusat – tigummerlersussaavai. Nunatta naamminiilivinnissami suli siumungaaq aaliangersimanngilaa, qanoq nunatta Danmark-imut, nunanut avannarlernut aammalumi USA-mut suleqateqarnermini inisisimanissaa.

Avaqqunneqarsinnaanavianngilaq siunissami nunatta naaminiilivinnermini nunanit allanik annertuumik suliaqateqarnissaa, qanumut suleqatigisassaq Danmarkiusinnaavoq, nunat avannerliiisinnaapput imaluunniit USA-jusinnaavoq. Imaluunniit suleqatit arlallit ataatsikkut suleqateqarnissami aqqutigineqarsinnaavoq. Taamaammat pisariaqarpoq siusissukkut isummersorfigissallugu, nunatta kikkut siunissami annertuumik suleqatigilersinnaassagai. Tamanna apeqput Naalakkersuisut maanna USA peqatigalugu isumaqatigiinninniarsaminni eqqumaffigissagaat pingaaruteqarpoq.

Naalakkersuisut matumani siunnersuummi kissaatigaat Thule Air Base pillugu aammalu sakkutooqarfiusimasuni qimatarpassui pillugit ataatsimoorussamik danskit/kalaallillu USA-mik isumaqatiginninniarnissaannik aallartitsisoqassasoq.

Atassut-mit Naalakkersuisut isumaqatigaagut nalilermassuk, Illersornissamut isumaqatigiissutip nassatarisaanik USA-p suliaanut allanut naleqqiullugu, ilanngullugit Kalaallit Nunaanni amerikamiut sakkutooqarnikkut inississukkatigut qimatarpassui USA-mut naleqqiullugu maannakkut pissuserisat aamma akuersaarnartuunngillat.

Tamaammat pisussissamisuuginnarpoq, Naalakkersuisut USA-mik isumaqatigiinninniarnissamik suliaqaneq Danmark peqatigalugu aallartittariaqaraat.

Atassut-mit maluginiarqqussavarput, Naalakkersuisut USA-mik Danmark peqatigalugu isumaqatigiinninniarnerit aallartisinnagit, isumaqatigiissutissat siunissami aamma allanngortissinnaanissaat, nunatta siunissami illersornissamut aammalu nunanut allanut politikkikut akisussaaffimmik tigusinissaannik isumaqatigiinninniarnerit aallaaveqarnissaat.

Taamatut oqaaseqarluta Atassut-mit Naalakkersuisut siunnersuutaat USA-mik isumaqatigiinniniarnissamik aallartisartoqarnissaanik kissataat ilalerparput.